

İthal doktor ve sağlıkta rekabet...

2006-03-01 15:54:08

Bu satırları Başbakan'ın 'dışarıdan doktor ithal edilebilirsin' mealindeki sözlerinin gazetelerde yer aldığı gün yazıyorum. İnanıyorum ki bu yazı yayınlanıncaya kadar meslek örgütleri ve sendikalar başbakanı kınayacaklar ve yabancı doktorların Türkiye'de çalışmasının sağlık sistemimizi nasıl olumsuz etkileyeceğine dair beyanat vereceklerdir. Çünkü, Türkiye'de sağlık kurumlarında çalışanlar kendi alanlarında rekabet söz konusu olunca en büyük patronlardan daha devletçi, daha korumacı kesilirler.

Son yıllarda hükümet sağlık sektöründe rekabeti arttıracak bazı uygulamalara yöneldi. Örneğin, son birkaç yıldır sağlık bakanlığının özel sektörden sağlık hizmeti alması uygulaması başlatıldı. Buna göre bazı sağlık hizmetlerini bakanlık sadece özel sektörden alırken, bazılarında devlet belirli miktar ödemeyi taahhüt ediyor ve hastalar aradaki farkı ceplerinden karşılayarak anlaşmalı özel hastanelerden sağlık hizmeti alabiliyorlar. İlaçlar artık özel eczanelerden alınıyor. Bu uygulama doktorlara olan ihtiyacı azaltmamakta ancak onları özel sektörde çalışmaya yönlendirmektedir. Sağlık sektöründe çalışanlar da zaten yıllardır devletteki maaşların düşüklüğünden yakınmaktaydılar. İşte onlara fırsat.....Ama onlar kendi deyimleriyle 'Hastanın müşteri haline getirilmesinden' rahatsızdırlar. Halbuki hastalar artık müşteri olmak istemektedirler. Çünkü bilirler ki müşteri olup doktorun özel muayenehanesine gittiklerinde ilgi görür, hasta olup devlet hastanesine gittiklerinde adam yerine konmazlar.

Yeni uygulamadan rahatsız olanlar dışarıdan sağlık hizmeti alımı uygulamasının devletin harcamalarını arttırdığı dile getirilmektedir (Bkz. Türk-İş 'SSK Hastaneleri Gerçeği' raporu). Harcamaların arttığı doğrudur. Bunun belki başka sebepleri de olabilir ama bence en önemli sebebi daha önceden sigorta primi yatırdıkları halde devlet hastanelerinden faydalanmayanların artık yatırdıkları primlerin karşılıklarını almaya başlamalarıdır. Artan harcamalar sistemde geriye dönüşün bahanesi değil, sistemden yararlanan herkesten prim alınmaya başlanmasının gerekçesi olmalıdır.

Türk-İş'in raporuna göre yeni uygulamadan sonra hiçbir şey iyiye gitmemiş gibi gösteriliyor. Halbuki, birçok kişi SSK hastanelerinin kuyruklarında sürünmektense eğer maddi gücü biraz elverişliyse aradaki farkı cebinden verip anlaşmalı özel hastanelere gitmeyi tercih ediyor. Böylece hem biraz fedakarlıkla daha iyi hizmet alıyor hem de devlet hastanelerine gitmedikleri için hala o hastanelere gitmek zorunda olanlara yer açıyorlar. Buna rağmen SSK hastanelerindeki hastalar kötü hizmet alıyorlarsa bunun suçlusu yeni uygulamalar değil hastane yönetimleri ve doktorlardır.

Sonuç olarak, uygulamanın uzun dönem etkileri daha ayrıntılı bir incelemeyi gerektirse de, en azından kısa dönemde hastaların bu sistemden zarar görmeleri mümkün değildir. Öyleyse bu rahatsızlık nedendir? Yeni sistem sadece anlaşmalı özel hastanelere ödeme yaptığından, özel muayenehane sahibi doktorlar bu işten rahatsızdır. Özel sektörde iş güvencesi yoktur, çalışmadan para almak mümkün değildir. Devlette bu imkanlardan faydalananlar bundan rahatsızdır. 'SSK'da hastaneye yatmanın yolu ilgili bölümdeki uzman doktorun özel muayenehanesinden geçer' prensibinden yararlananlar rahatsızdır. Özel sektörde örgütlenemeyeceğinden korkan sendikalar rahatsızdır.

Aslında ithal doktor rekabeti çok korkulacak bir şey değildir. İthal doktorlara izin verilse bile

HOMOEKONOMİKUS :: Murat Çokgezen

İthal doktor ve sağlıkta rekabet…

özellikle dil sorunları nedeniyle yerli doktorlara karşı ithal doktorlar ciddi bir tehdit oluşturmayacaktır. Buna rağmen gösterilecek tepki korkunun boyutunu da gösterecektir. Eğer çok korkuyorlarsa, bunun nedenini de kendilerine sormak gerekir.